

Monogràfic sobre
I Jornades Escola Infantil
i Comunitat

Revista Electrònica

 investigació
novació

Educativa i Socioeducativa

Projecte puja't al tren

Universitat de les
Illes Balears
Institució catalana
del Llibre

Eva Vidal Fiol
Azucena Tejera Encinas
Llúcia Garcias Frau

Projecte puja't al tren

Eva Vidal Fiol
Azucena Tejera Encinas
Llúcia Garcias Frau

Per citar l'article

"Vidal, E., Tejera, A. i Garcias, L. (2009). Projecte puja't al tren. *IN. Revista Electrònica d'Investigació i Innovació Educativa i Socioeducativa*, V. 2, n. 1, PAGES 99-104. Consultado en http://www.in.uib.cat/pags/volumenes/vol2_num1/vidal-garcias/index.html en (poner fecha)"

Justificació del projecte

Hi ha tres objectius bàsics que marquen l'orientació formativa de l'escola cap a les famílies al llarg de tota l'educació bàsica:

- Servir de canal de revisió i aprenentatge en els temes relacionats amb l'educació dels fills/es.
- Potenciar la comunicació sobre les situacions que es viuen en la família, creant un ambient de col·laboració i confiança mútua.
- Augmentar la cooperació de les famílies amb l'escola, oferint-los camps concrets d'actuació.

Les raons que justifiquen la creació d'aquest projecte són:

- Població amb diverses arrels culturals.
- Dificultats de referència dels models socials propis de la comunitat.
- Falta de motivació i interès pels aprenentatges escolars.
- Pobresa d'estímuls per als infants.

Cada vegada amb més freqüència els mestres d'infantil sentim demandes d'ajuda, sobretot de les mares (encara són elles les que més s'ocupen de l'educació dels fills), del tipus: «*Es que ya no puedo con él*», «*Es que no sé que tengo que hacer para que me obedezca*», «*Estoy desesperada, este niño/a puede conmigo*»..., i és ben cert que ens trobam amb un nombre creixent d'infants amb una manca d'hàbits, intolerància cap a la frustració, comportaments típics de manca de normes clares...

Volem oferir mitjançant aquest projecte una plataforma de descobriment i aprenentatge col·laboratiu, creant un ambient de participació oberta i de compartiment d'experiències, dubtes i preocupacions.

Per aquest motiu, consideram imprescindible la seva col·laboració per generalitzar, refermar i reforçar l'adquisició d'hàbits. Està demostrat que una correcta col·laboració de les famílies disminueix les probabilitats de fracàs escolar i augmenta les possibilitats d'èxit. Però, a més a més, hi ha diversos autors i especialistes que donen suport a la necessitat de realitzar activitats de formació per a les famílies.

El desig de les famílies de desenvolupar adequadament aquest rol, especialment en èpoques de ràpids canvis on s'han d'enfrontar amb circumstàncies canviants, requereix revisar les seves funcions bàsiques i assolir nous rols (Brock, Oertwein i Coufal, 1993).

Els processos de nuclearització familiar, l'erosió de la comunitat, la distància geogràfica de les generacions familiars i l'augment del treball fora de la llar. (Harmin i Brim, 1980).

L'augment de la incidència del divorci i les famílies reconstituïdes, l'abús i la negligència infantil, els problemes emocionals... (Hicks i Williams, 1981)

La creença de les famílies que el fet de ser pares en l'actualitat és més dur que en el passat (problemes emocionals, depressions infantils, drogues, suïcidis en adolescents...). (Fine i Henry 1991).

L'entrada en la paternitat/maternitat duu àmplies transformacions en la vida de les persones, ja que constitueix un continu i complex procés d'adaptació al rol patern (Cataldo, 1991), especialment en les successives fases de paternitat que reflecteixen les noves responsabilitats que hauran d'afrontar (Galinsky 1981, Wapner 1993).

L'educació dels nins i l'educació dels pares són els instruments més assequibles i eficaços per incrementar la capacitat de les nacions per cobrir les necessitats i assolir les aspiracions de desenvolupament humà (escola transformadora) (Hobbs, Doeckki, Hoover-Dempsey, Moroney, Shayne i Weeks 1984).

Descripció del projecte

El projecte Puja't al Tren s'inclou dins el Programa d'atenció a la diversitat del nostre centre. Aquest programa desenvolupa diversos projectes en funció de les necessitats de cada cicle i les circumstàncies de cada curs. A l'etapa d'educació infantil s'ha considerat adient durant els darrers cursos realitzar una tasca de prevenció de les dificultats i s'ha concretat en el projecte Aprenc a Comunicar-me, dirigit a famílies amb fills que tenen un retard de llenguatge. S'han ofert qüestionaris i entrevistes als tutors i a les famílies per detectar possibles dificultats...

Com a complement a aquesta actuació hem pensat que seria molt convenient incloure les famílies en la nostra tasca educativa i socialitzadora. És així com els hem convidat a reflexionar amb nosaltres per poder assimilar els nous canvis de la societat actual i per transmetre als fills/es uns valors ajustats a la realitat.

Seguint el model de la circular que hem utilitzat com a mitjà de transmissió i d'informació als pares us exposam els trets bàsics que componen aquesta experiència:

A qui s'adreça?

A tots els pares i mares que tenen fills a educació infantil. S'ha insistit molt en aquest aspecte, ja que trobam important que els papàs també s'impliquin. També volem destacar la necessitat que els dos progenitors duguin endavant una tasca coordinada i coherent.

A causa de problemes d'espai i d'organització, els grups no poden ser de més de 50 persones, per això es va dir que seria respectat el rigorós ordre d'inscripció. (En realitat vàrem admetre tothom, i els grups varen arribar a ser superiors a 70 persones, ens interessava arribar al major nombre de famílies possible.)

Quan es realitzen les sessions?

Totes les reunions es fan el dimarts, fora de l'horari escolar, amb una durada aproximada d'una hora i mitja (de 16 a 17.30 hores). Són 5 sessions al llarg dels mesos de febrer, març, abril i maig. Més endavant no és possible realitzar cap activitat d'aquest tipus, ja que comença la temporada turística.

Quins objectius pretenem?

En primer lloc pretenem establir un vincle amb les famílies i col·laborar amb elles en alguns aspectes clau en l'educació dels fills/es:

- Aprendre tots junts quins són els límits d'allò que és «normal» i d'allò que no ho és.
- Descobrir formes de millorar la relació amb els nostres fills/es.
- Cercar estratègies per tractar alguns problemes de manera més efectiva.
- Trobar la importància de la col·laboració de la família en la tasca educativa.

Per una altra banda, volem afavorir l'enriquiment personal dels nostres pares i mares a través de l'intercanvi d'experiències, per millorar les seves competències educatives.

I finalment cercam millorar la relació del centre amb les famílies; acostant els pares i mares a l'escola i facilitant espais de comunicació i relació amb els mestres d'una manera tant formal com informal.

Com es desenvolupen les sessions?

Primer es comença amb una petita introducció a càrrec dels professors i professores membres de l'equip educatiu (equip d'EI, equip de Suport i EOEP). Els responsables de cada sessió exposen de forma senzilla i clara un petit resum sobre el tema que es tracta. Normalment aquesta presentació va acompanyada d'un vídeo, unes imatges, una presentació de PowerPoint... Després es divideixen els assistents en grups petits, entre 6 i 10 persones. Amb cada grup hi haurà un monitor, que ajudarà i orientarà el grup. L'objectiu dels grups és trobar estratègies, mètodes, contar experiències..., segons el guió donat. Es tracta que tothom pugui participar, que es creï un ambient positiu, de respecte mutu. Quan acaba el temps els grups exposen les seves conclusions a partir dels vocals triats per ells mateixos o del mateix monitor o monitora, i es posen en comú amb el gran grup. En finalitzar cada sessió es lliura a cada participant un document síntesi amb les conclusions més importants d'allò que s'ha tractat.

A què es comprometen els assistents?

L'activitat ha estat promoguda pels mateixos professors de l'escola, que, de forma desinteressada, han volgut compartir amb les famílies els seus coneixements i les seves inquietuds; per tant, es tracta d'una activitat gratuïta. Malgrat això, ens va

semblar necessari un compromís de les famílies i, si és possible, recomanem l'assistència dels dos membres de la parella, ja que és important anar a l'uníson en l'educació dels fills/es. Encara que és aconsellable, pot ser que no sigui necessari assistir a totes les sessions, les famílies poden triar els temes que més els interessin i inscriure's.

Els temes

Sessió 1: «Com puc aconseguir que els meus fills obeeixin» (hàbits i autonomia personal).

Sessió 2: «Problemes de son, alimentació i control d'esfínters».

Sessió 3: «El llenguatge és l'instrument del pensament» (estimulació del llenguatge).

Sessió 4: «Fins aquí podem arribar» (normes i límits).

Sessió 5: «L'escola i ca meva, dos llocs diferents i una educació comuna» (col·laboració família-escola).

Perquè aquests temes s'ajustassin més a les necessitats i els interessos dels participants, vàrem demanar a les famílies que ens emplenassin un qüestionari anònim sobre els temes que es tractarien a les sessions, també vàrem col·locar una bústia de suggeriments perquè ens puguin fer arribar els seus dubtes, qüestions, preocupacions...

Finalment es va repartir a tots els nins una circular amb tota la informació i amb un full d'inscripció on es podien marcar les sessions triades.

Conclusions

Ha estat un plaer organitzar una activitat com aquesta amb un grup de companys amb tanta il·lusió i amb un èxit d'assistència tal que ens va fer modificar en el darrer moment el lloc i l'organització dels grups.

Fins i tot els professors de primària s'han contagiats i han proposat ampliar l'experiència el proper curs, és a dir, realitzar una escola de pares a primària.

L'activitat encara està en marxa i no podem fer una avaluació final del projecte, però fins ara tot ha anat rodat i, encara que han sorgit algunes dificultats, totes s'han solucionat amb la implicació de tothom.

Referències bibliogràfiques

- Biddulph, S. (1996). *El secreto del niño feliz*. Madrid: Edaf.
- Holditch, L. (1997). *Comprendiendo a tu hijo de 5 años*. México: Paidós.
- Medina A.; Rodriguez, J.L.; Sevilano, M.L. (2003). *Diseño, desarrollo e innovación del Currículum en las Instituciones Educativas*. Tomo I y II. Madrid: Universitas
- Miller, L. (1997). *Comprendiendo a tu hijo de 4 años*. México: Paidós.
- Samalin, N.; Jablow, M. D. (1997). *Con el cariño no basta*. Barcelona: Medici.
- Steiner, D. (1997). *Comprendiendo a tu hijo de 6 años*. México: Paidós.
- Trowell, J. (1996). *Comprendiendo a tu hijo de 3 años*. Paidós.